

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการมูลฝอยภายใต้

แนวคิดประชาสังคม : กรณีศึกษาชุมชนกำแพงเมือง

เทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน

นางอโนชา วิบุลากร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสิกบุตร

ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลีสวรรณ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการมูลฝอย ภายใต้แนวคิดประชาสังคม กรณีศึกษาชุมชนกำแพงเมือง เทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา องค์ประกอบของความเป็นประชาสังคม และ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเป็นประชาสังคมในการจัดการ มูลฝอยของชุมชน วิธีการศึกษาเลือกใช้วิธีการเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกต แบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสัมภาษณ์แบบใช้โครงสร้าง คำถาม ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อให้เข้าใจ ถึงความหมาย และเหตุผลในการกระทำการต่างๆของผู้คนในชุมชนต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นใน ชุมชน

ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบของความเป็นประชาสังคมได้แก่ ความหลากหลายของ กลุ่มคนที่เข้ามารวมตัวกัน ความเป็นชุมชนที่ผู้คนได้แสดงความรู้สึกร่วมกันว่าเป็นพวกเดียวกัน ความเอื้ออาทรต่อกัน ความสนใจและเห็นผลประโยชน์ของชุมชนร่วมกัน จิตสำนึกสาธารณะ

โดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในการจัดการมูลฝอยของชุมชน ความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินสาธารณะ ร่วมกัน เคารพในศักดิ์ศรีและเชิดชูในคุณค่าของชุมชน รวมทั้งมีความห่วงใยต่อสวัสดิภาพของ สาธารณะร่วมกัน เกิดเป็นกิจกรรมการจัดการมูลฝอยที่มีความต่อเนื่อง ตลอดจนมีเครือข่ายความ ร่วมมือและการติดต่อสื่อสารระหว่างกันและกัน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเป็นประชาสังคมในการจัดการมูลฝอยของชุมชนคือ ความสัมพันธ์ ของผู้คนในชุมชนทางวัฒนธรรม รวมถึงความร่วมมือจากเทศบาลนครลำปาง โครงการความช่วยเหลือ จากสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ที่ร่วมกันให้การสนับสนุนชุมชนในด้าน งบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่างๆ การยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจัดการมูลฝอย ตลอดจน การอบรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะของชุมชนในการจัดการมูลฝอย ล้วนเป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้ ชุมชนสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเข้มแข็งในการจัดการมูลฝอยได้

Independent Study Title	Strength of Local Community in Solid Waste Management through Civil Society Approach : A Case Study of Kamphaengmuang Community, Lampang Municipality, Lampang Province	
Author	Mrs. Anocha Wipulakorn	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee	Asst. Prof. Prasarn Tangsikabuth	Chairman
	Prof. Dr. Manat Suwan	Member
	Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuwana	Member

Abstract

The objectives of this study were to study the components of civil society and the factors causing civil society in solid waste management. Qualitative data collection techniques including observations, in-depth interview, interview guides were employed to collect data in the field. Descriptive and content analyses were used to analyze those data in order to understand the phenomenon of the community rationally.

The components of civil society embraced the diversity of people in the community, strong community sense, mutual assistance among them, self-concern toward their community interest and benefits, and public awareness. Additionally, the local community showed respects toward their community value and dignity. Consequently, the solid waste management activities continued through intercommunication and networking.

The factors causing the civil society in community's solid waste management were both from cultural relationships of people in the community, cooperation of Lampang Municipality and United Nations Development Programme (UNDP). Those relationships were supported to the community in forms of budgets, equipment, garbage collection free of charge and technical skill provision to the community. Such factors were found by this study as the core cause leading the community to strengthen its own in solid waste management.